

'Als palliatief verpleegkundige leer je het leven te omhelzen'

Vraag jij je soms af wat iemand drijft om mensen met een levensbedreigende ziekte dag in dag uit bij te staan? Joke Verbiest en Veva Corthals, beiden aan de slag als palliatief verpleegkundige bij TOPAZ in Wemmel, geven antwoord.

1 februari 2019

Delen

“Wij zijn allemaal stervelingen. Ieder van ons zal op een dag moeten gaan.” (Joke Verbiest)

Joke Verbiest werkt al bijna vijftien jaar in de palliatieve zorgverlening, waarvan drie jaar bij TOPAZ, het dagcentrum in Wemmel waar mensen met een ongeneeslijke en levensbedreigende aandoening terecht kunnen. “Ja, ik ben gelukkig dat ik dit werk mag doen. Wat me drijft? Ik probeer in m’n job het verschil te maken – hoe klein dat misschien ook is. Als palliatief deskundige heb ik heel wat ervaring opgedaan op het vlak van pijn- en

symptoombestrijding. Ik zeg vaak tegen m'n jongere collega's: 'sterven doe je maar één keer'. In onze job krijg je geen herkansing. Onze zorgverlening moet meteen goed zitten."

Of het mentaal niet zwaar is om tijdens je werk voortdurend met de vergankelijkheid van het leven geconfronteerd te worden? "Ik ga niet ontkennen dat er moeilijke momenten zijn. Maar weet je, we voelen ons hier nooit alleen. Bij TOPAZ zijn we omringd door een schitterend team van artsen, psychologen, verpleegkundigen en vrijwilligers. We kunnen bij elkaar ventileren, en dat maakt dat we veel aankunnen."

Onze gasten

Joke voegt eraan toe dat haar job haar op een andere manier naar het leven heeft leren kijken. "Als je je bewust bent dat het leven van elk van ons eindig is, dan leer je relativieren maar ook intenser leven. Mijn devies is dan ook: stel je leven niet uit. Leef vandaag. Morgen is het misschien te laat."

Het is opvallend hoeveel levensvreugde er in de stem van Joke weerklinkt wanneer ze over haar job praat. Het lijkt haast alsof ze de menselijke sterfelijkheid heeft leren aanvaarden en daardoor de schoonheid van het leven des te meer is gaan waarderen. "Wij zijn allemaal stervelingen. Ieder van ons zal op een dag moeten gaan. Dat besef doet mij des te meer genieten van de kleine dingen des levens. Een bloembol die in de lente ontluikt, kan me intens gelukkig maken."

Wat het contact met de patiënten voor haar betekent? "Bij TOPAZ spreken we niet over 'patiënten', maar over 'onze gasten'. We willen het onze gasten dan ook naar hun zin maken. Hier wordt lekker gekookt, een babbeltje geslagen en heel wat gelachen. Kortom, hier wordt geleefd."

Samen zijn

Een jaar geleden kreeg Veva Corthals de vraag om een verpleegkundige bij TOPAZ te vervangen. "Ik werkte toen als verpleegkundige in het mobiele team van het UZ Brussel. Dan spring je in op verschillende diensten. De vraag kwam onverwachts. Ik had wel al enige ervaring in omgaan met mensen met een ernstige aandoening, maar in een palliatief centrum werken was nieuw voor mij. Vanaf m'n eerste dag was ik in de ban van de bijzondere sfeer van dit palliatief centrum. Wat ik hier zo bijzonder vind, is de huiselijkheid. Mensen komen hier samen om even hun ziekte te vergeten. Als je wil praten dan kan dat, maar dat hoeft niet. 'Gewoon 'samen zijn' is vaak al voldoende."

Hoe kijkt Veva zelf naar de dood? “De dood, daar kan je niet omheen. Die maakt gewoon deel uit van het leven. De tijd die je nog leeft zo aangenaam mogelijk invullen, daar gaat het om. Uiteraard zijn er momenten waarop ik het moeilijk heb. Als je merkt dat iemand er snel op achteruitgaat, dan moet ik dat verwerken. Ik probeer dat te compenseren door met vrienden af te spreken of eens uit eten te gaan. Maar heeft iedereen het niet nodig om z'n gedachten even te verzetten?”

Carpe diem

Veva benadrukt dat mensen vaak te snel denken dat ‘palliatief’ hetzelfde betekent als ‘terminaal’. “Iemand die palliatief is, kan nog een hele tijd leven. Die tijd zo kwalitatief mogelijk invullen, is ons streefdoel. Een ander streefdoel is de mantelzorgers ontlasten. Men onderschat dikwijls welke druk er rust op de schouders van de familie of de omgeving van iemand met een levensbedreigende ziekte.”

Naast de vier dagen per week die Veva in TOPAZ werkt, werkt ze ook nog één dag per week in het UZ Brussel. “In het ziekenhuis is het contact met de patiënt wat afstandelijker. Hier sta je dicht bij de mensen. Dat geeft meer voldoening en vreugde, maar ook meer verdriet. Maar zoals ik eerder al zei, die droevige momenten verwerk ik dan weer door fijne dingen te doen. Belangrijk is dat je met een positief realistische bril naar het leven blijft kijken. Ik probeer dan ook elke dag iets positiefs te doen, zodat ik de schone kanten van het leven blijf zien en kan blijven zeggen: ‘En toch loont het leven de moeite. Carpe diem!’”

(nd)